

Lookkâmjee'ηη Ķiõlljeä'Istõs:

U'čtee'l vuä'ppõs

Tiõrv da tiõrvpue'ttem Lookkâmjoouk ħiõllmätkka!

Lookkâmjee'ŋŋ ħiõlljeä'lstõs lij aaunâsceâlaivuõtt, kââ'tt lij õõlgtum ouddepeâmm staanân pie'ħħen Read Hour -kampanjj. Read hour -kampanjj täävtõssân lij lââ'zzted lookkâmvrââmm da äjšmâ'tted jeärbõ'žžen pärnaid da nuõrid lookkâd. Read Hour vuäitt ââ'nned pei'vvpõõrtin Lookkâmjoouk da määngħiõllsaž maainâspooddin. Lookkâmjoouk žeevaihäâmm paaljâ'tte Mervi Heikkilä ħee'rjtem mainnsin da tobdstâ'tte lää'dd-, ruõcc-, tâ'vvsää'm-, nuõrttsää'm-, da aanarsää'm ħiõlid. Aunnâz täävtõssân lij lookkâd ä'rttla jiõ'nne Lookkâmjoouk ħiõllmää'tħ mainnsid da tåimmnaallâ'stted lokkum jee'res naa'lin.

ħiõllmää'tħ liâ čõõđtam õhttsažtuâjast Pärnai da nuõri fondd, Sää'mte'ğğ da Sei'nnjoogg gââradħe'rjppõõrt / Lasten ja nuorten lukemista edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallinen erityistehtävä. Lookkâmjoouk ħiõllmää'tħ mainnsid lij ħee'rjtem Mervi Heikkilä. Aunnâz puu't'tõõzz liâ staanâm Mätt'tõshalltõs da Svenska kulturfonden.

Täavtõõzz

Lookkâmjee'ņņ ģiõlljeä'Istõs – aunnâz täavtõõssân lij

- Ķiõli teivvmõš da tobdstõõttmõš (lää'dd-, ruõcc-, tâ'vvsää'm-, nuõrttsää'm-, da aanarsää'mĳiõlid)
- Lookkâm räämm staanmõš, mainnâz kuvddlummuš, tu'lĳĳõs da tõn ĳiõtt'tõõllmõš
- Vie'ttje'ĳed neä'ttel lookkâm paarâst da vuässõõttâd vie'ttjed ceâlai Lää'ddjânnam õhttsaž lookkâmĳiâss I. Read Hour

Aaunâs lij õõlgtum vuõss-sââ'jest 3-6 ekksaid päärnaid. Aunnâz vuäitt še suâvted jee'res tää'ss- le'be ââ'ĳĳä'rttlid.

Aaunâs kool vue'Inn looggtõõllum tee'mid:

- Veeidasvuâllsaž silttummuš: Kulttuurlaž silttummuš, vuârrvaikktõs da õõmmõs de Määņglookkâmtäidd / Ouddpeâmmplaan vuâđ 2022
- Veeidasvuâllsaž silttummuš: Kulttuurlaž silttummuš, vuârrvaikktõs da õõmmõs de Määņglookkâmtäidd / Vuõssmätt'tõõzz mätt'tõsplan vuâđ 2014
- Veeidasvuâllsaž silttummuš: Kulttuurlaž silttummuš, vuârrvaikktõs da õõmmõs de Määņglookkâmtäidd / Kuei'tee'jj vuõssmätt'tõõzz ĳiĳĳlõddâm-mätt'tõsplan vuâđ 2021

Puk taarbšem aunnâz kâu'nnje addrõõzzâst readhour.fi. Aaunâs sii'sĳad vue'Inn looggtõõllum vuâzzõõzzid:

- U'ĳtee'I vuä'ppõs
- Lookkâmjee'ņņ ĳiõlljeä'Istõs -mainnsid
- Sää'nliist da jiõntõõzz
- Animaatio (video)
- Diplomvuâđ juõ'ĳĳ'kõ'žže
Lookkâmjoouk ĳiõllmätkka vuässõõttâm päärņe
- Päärnaid suâppi lookkâmviinjĳ lookkâm diõtt še ĳiõllmää'tĳ mâņņa

**Puk taarbšem aunnâz kâu'nnje
addrõõzzâst readhour.fi.**

Tuâj

Tän aunnâz täävtössân lij lookkâd ä'rttla
jiõ'nne Lookkâmjee'ηη ķiõlljeä'lstõs -mainnsid
da ķiõtt'tõõllâd lokkum taimmnaallain
mõõntõõllmin. Va'lljed vue'lnn jiijad ä'rttla
suâppi čõõđtemvue'jjid.

A) Loogg mainnsid, tobdstõõđ da kuvddal saa'nid de ķiõčč video

Alttâd mainsted tõ'st, što liâ jîânnai jee'res
ķiõl. Åâ'n vue'lğğve'ted õõutsââ'jest
Lookkâmjoouk ķiõllmätkka, ko'st
tobdstõõttve'ted vi'tte jee'res ķiõ'lle,
koid Lää'ddest mainste: lää'dd-, ruõcc-,
tâ'vvsää'm-, nuõrttsää'm da aanarsää'm
ķiõlid.

Ââ'n lookkâmpoodd, ko'st lookkve'ted
õõut vue'zz Lookkâmjoouk ķiõllmäâ'tķest.
Vuaitak ââ'nned hää'mi kaartid kuvddlem
staanân. Juõ'ķķ mainnâz vue'zzest lij õhtt
sää'n, koozz vuei'ttve'ted tobdstõõttâd
viidîn jee'res ķiõlin. Vuei'ttve'ted še

jiõnnõõzzi vie'ķķin kuvddled, mä'htt sää'n
kuulste. Mõõžt tij ä'rttlest mainste veâl
lââ'ssen jee'res ķiõlid, tâ'l päärna vuei'tte
mainsted jiijjâs siltteem ķiõlin jee'res ķiõl
saa'nin. Puõ'tti lookkâm vuâra vuei'ttve'ted
nuu'bbeed seâmmanalla.

Gu leä'ped lookkâm puk vue'zzid, ķiõččâd
animõsttum video, ko'st Lookkâmjoouk
hää'mm paaljâ'tte Maainâstivolâst. Videost
õčndâ'tte pie'ķķen seâmma sää'n gu
mainnsin da täävtössân lij, što päärna
kâu'nne seâmma saa'nid da õhttee
maainâspoodd de video sii'sķid kuei'meez.

B) Mõök tij Maainâstivoo'le puäđči tän mainnsest?

Kõõččmõš “Mõök tij Maainâstivoo'le puäđči tän mainnsest?” očndââvv mainnsi õhttvuõđâst. Õõlgtõssân lij, što vuei'ttve'ted raajjâd jijjed Maainâstivoo'l, koozz noorrve'ted le'be piirste'ped aa'sšid da elemee'ntid, mõök mainnsest očndâ'vve. Nääi't šâdd mainnsi lookkâm staanân ä'rttel jii'jjed Maainâstivoo'l. Päärna vuei'tte še jiõččines juä'tkķked siõr Maainâstivoo'l paarâst maainâspoodd mâŋŋa.

Maainâstivoo'l vuäitt lee'd maainâsču'kķ l. põ'mmaiču'kķ, kârjj le'be mii-ne čookkaž. Maainâstivoo'l vuäitt še taimmad kuuhlažtea'tter čuä'jtõõttâmkri'lccân. Maainâstivoo'l vuäitt tuejjeed ouddmiârkkân seinna. Vuäitak noorrâd le'be pri'ntjed aunnsid da valmštõõllâd rekvisiitt ääi'jab. Maainâspoodd õhttvuõđâst vuäitak še raukkâd päärnaid ooccâd tõk suâppi aa'sšid le'be raajjâd mõõn-ne taarbšem ää'sš. Vuei'ttve'ted lââ'zzted Maainâstivoo'le ouddmiârkkân:

- Vue'ss 1 Maainâstivoo'l : hää'mm, põõlv , Maainâstivoo'le suâppi eeu'nid
- Vue'ss 2 Heävaškaruse'l: karuse'l , âä'lik heävaš, musiikk , čuõv
- Vue'ss 3 Pääll čäckkmõš: päll, timant, sä'ppli, njälggazsiâkk
- Vue'ss 4 Vuäggmen: vuäggam-muõr, magnee'tt, vuõnjčid, kue'll,
- Vue'ss 5 Ođđ tivoo'l : juõ'kķ'kaž päärnaž vuäitt pirsted jiõjstes kaart le'be jijjâsnallšem Maainâstivoo'l, ķe'ksje'ķked päärnaivui'm õõutsââ'jest Maainâstivoo'le ođđ nõõm

Jõs haa'le'ped, vuei'ttve'ted jue'kķked loopplaž puu't'tõõzz sosiaallaž mediast toblddõõggin #ReadHour.

C) Vaajtõsmainnsaž táimnallâ'sttem nää'l

Raajjâd maainâspo'dde raamm

- Vuäitak altteed maainâspoodd musiikkin, kää'tt vii'ttai tōōzz, što lij äi'gğ mõõnnâd Maainâstivoo'le
- Vuei'ttve'ted kovveed Maainâstivoo'le puättmōōžž ouddmiârkkân piâjje'e'l pãã'rd le'be rãänn vue'll
- Lookkâd mainnâz da tobdstōōttâd saa'nid
- Äi'gğ poott puä'dee'l aalgas Maainâstivolâst, ouddmiârkkân piâjje'e'l pãã'rd le'be rãänn vue'lnn mãåusat.

Dramatisâ'stted lokkum maainâs

Lookkâd vue'sšen čōōđ ouddmiârkkân Vue'ss 2 Heävaškaruse'l da tōn mângŋa mainnâz o'dđest, nu'tt što årste'ped päikka, ko'st päärna vuei'tte jäälöōttâd hää'mid. Mainnsest čuäjtâ'lle Lâ'pp-sau33 da Sã'ff- piännai da dramatisâ'sttem paai'kid vuäitt čuäjtōōllâd ouddmiârkkân vue'lnn looggtōllum naa'lin:

- Vä'žžed paarineed kiōtt kiōđâst
- Joorrâd pïrr mâ'te karuse'l, liikke'ked pããjas da vuâlas
- Vuâjjad heäppšin
- Pu'sttle'ked tãã'kk mâ'te heävaš
- Čuä'jte'ked vaardin, što lij hää'sk da looggtōōllâd tōn sää'n pukin kiōlin
- Jeužžad žee'vti jiōnid da liikkeemnaa'li

Maainâstivolâst liikkōs

Lookkâmjoouk kiōllmäã'tkkest hää'mm harjjtã'lle še vuäggmōōžž da pääll čãckkmōōžž Vue'zz 3 da 4). Vuei'ttve'ted jä'rjsted vuäggmōōžž hä'rjnōōđin, nue'rin, skãälain da rãänn vie'kkîn. Vuei'ttve'ted tuejjeed še päällčōockklemasã'jj aalgas da čōockkled pääll tōōzz rajjum päikka.

Maainâstivoo'l matematiikk

Uu'd päärnaid tuâjjan kaunnâd jee'resnallšem da eunnasã kaau'nid, kook mainnsin očndã'vve. Tãid vuei'ttve'ted mângŋa õõutsãã'jest jä'rjstōōllâd jee'resnalla, ouddmiârkkân šõrrãdvuõđ le'be eeu'ni mie'ldd.

Maainâstivolâst musikk

Mõök kãplõõgg puã'tte miõ'lle Maainâstivoo'le kuuleen (ouddmiârkkân karuse'llest, piirãs joormmōōžžãst, heäppšest)? Käunn'je-a tōk jee'res kiōlin? Haa'le'ped-a raajjâd da jiōnted jii'jjed jiōnnmaai'lm Maainâstivoo'le?

Muu jiijjan Maainâstivoo'l

Uu'd tuâjjan pirsted õõut le'be taau'jab kaart mainnsest, koon looggid. Öhtt vaajtõsmãinn vuäitt lee'd pirsted mõõn-ne mainnâz aalgãst, kōõskãst le'be looppãst.

Kaart lää'ssen vuei'tve'ted maainstã'tted päärnaid, nu'tt što juõ'kkkaž vuãžž sãrnnad jiijjãs mainnâz ka'rtte kuuleen. Vuõrãsoوماž vuäitt kee'rjted päärna mainstem mainnâz pããjas le'be tōn vuäitt leãntteed.

Lopp-prãã'znik – videopodd da diplom

Gu leã'ped lookkãm puk vue'zzid, jä'rjste'ked "jie'llikarttpoodd", gu kiččve'ted animõsttum video, ko'st Lookkãmjoouk hää'mm paaljã'tte Maainâstivoolãst. Videost liã pie'kkên seãmma sää'n gu mainnsin da täãvtõssãn lij, što päärna kãu'nne da õhttee maainâspoodd de video sii'skid kuei'meez. Mii saa'nid paa'33i päärnain jeãrbõ'žžen miõ'lle? Juõ'kk päärnže vuäitt jue'kked diplom, koozz kee'rjte miõ'lle pääccam sää'n.

Sää'nnlistt da jiõntõõzz

Kuvddle'ked mä'htt sää'n kuulste jee'res kiõlin
jiõntõõzzi vie'kkin:
→ bit.ly/lukujengi-ks

1. hä'rčč

- hiärsku (aanarsää'mkiõlid)
- hersko (tä'vvsää'mkiõlid)
- herkku (lää'ddkiõlid)
- delikatess (ruõccckiõlid)

2. hää'sk

- hävski (aanarsää'mkiõlid)
- somà (tä'vvsää'mkiõlid)
- hauskaa (lää'ddkiõlid)
- roligt (ruõccckiõlid)

3. cistt

- palhâšume (aanarsää'mkiõlid)
- bálkkašupmi (tä'vvsää'mkiõlid)
- palkinto (lää'ddkiõlid)
- pris (ruõccckiõlid)

4. vuäggmõš

- uäggum (aanarsää'mkiõlid)
- oaggun (tä'vvsää'mkiõlid)
- onginta (lää'ddkiõlid)
- mete (ruõccckiõlid)

5. Tiõrv, sõrgg vuei'nnep!

- Moonâ tiervân, forgâ uáinip! (aanarsää'mkiõlid)
- Mana dearvan, fargga oaidnalit! (tä'vvsää'mkiõlid)
- Heippa, pian nähdään! (lää'ddkiõlid)
- Hej dá, vi ses snart! (ruõccckiõlid)